

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1016/2024
04.06.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Валентина Ђорђевић, адвокат из ..., против туженог „Beat Digital Marketing“ ДОО са седиштем у Кладову, чији је пуномоћник Аца Настасијевић, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3385/2023 од 03.10.2023. године, у седници одржаној 04.06.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца и **ПРЕИНАЧУЈЕ** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 3385/2023 од 03.10.2023. године, тако што се **ОДБИЈА**, као неоснована, жалба туженог и потврђује пресуда Основног суда у Неготину, Судска јединица у Кладову П1 18/23 од 04.07.2023. године и **одбија** захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка од 49.500,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема отправка ове пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину, Судска јединица у Кладову П1 18/23 од 04.07.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништени су, као незаконити, споразум о престанку радног односа бр. ... од 14.02.2022. године, у коме су као уговорне стране означени тужилац и законски заступник туженог, и решење о отказу уговора о раду бр. ... од ...2022. године. Ставом другим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име накнаде штете због изгубљене зараде, за период од 16.02.2022. године до 24.07.2022. године, исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом, чија су висина и датуми доспелости ближе наведени у овом ставу изреке. Ставом трећим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу на име накнаде штете због престанка радног односа без правног основа исплати износ од две зараде, укупно 62.000,00 динара. Ставом четвртим изреке, тужени је обавезан да у име и за рачун тужиоца, за временски период наведен у ставу другом изреке, обрачуна и уплати припадајуће доприносе за обавезно социјално осигурање,

према стопама прописаним важећим законским прописима на дан исплате. Ставом петим изреке, тужени је обавезан да тужиоцу накнади трошкове поступка од 207.550,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3385/2023 од 03.10.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда, тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужилац тражио да се пониште, као незаконити, споразум о престанку радног односа бр. ... од ...2022. године и решење о отказу уговора о раду бр. ... од ...2022. године, да се тужени обавезе да тужиоцу, на име накнаде штете због изгубљене зараде, за период од 16.02.2022. године до 24.07.2022. године, исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом, чија су висина и датуми доспелости ближе наведени у овом ставу изреке, као и да се тужени обавезе да му на име накнаде штете због престанка радног односа без правног основа исплати износ од две зараде од укупно 62.000,00 динара, те да у име и за рачун тужиоца уплати припадајуће доприносе за обавезно социјално осигурање за период од 16.02.2022. године до 24.07.2022. године и то: доприносе за пензијско и инвалидско осигурање РФ ПИО, доприносе за здравствено осигурање у корист Републичког фонда за здравствено осигурање, као и доприносе за случај незапослености у корист Националне службе за запошљавање, према стопама прописаним важећим законским прописима на дан исплате, као и захтев тужиоца да се тужени обавезе да му накнади трошкове парничног поступка од укупно 207.250,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка од 161.036,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужени је поднео одговор на ревизију, не захтевајући накнаду за трошкове њеног састава.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11 ... 18/20 и 10/23 – други закон), па је нашао да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог засновао радни однос на одређено време, на основу уговора о раду од ...2021. године. Уговор је закључен на период од девет месеци са пуним радним временом, односно до ...2022. године, и обављао је послове радног места ... -... Тужиоцу је ...2022. године, када је дошао на посао, у просторијама туженог од стране законске заступнице туженог саопштено да постоје недостаци у његовом раду, због којих је настала материјална штета за фирму, те да се између њих завршава сарадња и том приликом су му стављени на упознавање и потписивање споразум о престанку радног односа, обавештење уз споразум, као и решење о отказу уговора о раду од ...2022. године. Том приликом споразум је потписао само тужилац, након чега је тужилац напустио просторије туженог, а од стране законске заступнице туженог споразум је накнадно потписан. Тужилац није желео да му престане радни однос. Утврђено је да је тужени доставио

потписане примерке споразума, обавештења уз споразум и решења о отказу уговора о раду (уз жалбу изјављену на пресуду П1 21/22 од 17.10.2022. године, која је решењем Апелационог суда у Нишу Гж1 1363/2023 од 05.04.2023. године укинута и предмет враћен првостепеном суду на поново суђење). Током поступка законска заступница туженог је изјавила да је примерке потписала након тужиоца, док је тужилац паковао своје ствари, да не зна како се десило да је тужилац узео непотписане примерке у прилог којих навода је доставила одјаву тужиоца са обавезног социјалног осигурања од 17.02.2022. године, где је као основ наведен споразум између запосленог и послодавца. Из обавештења уз споразум о престанку радног односа утврђено је да је тужилац обавештен о правима која може остварити након престанка радног односа по основу незапослености. Из исплатног листића за тужиоца као запосленог код „Meridian Tech“ ДОО за ... 2022. године, утврђена је висина зараде коју је осварио код овог послодавца.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев, поништио споразум о престанку радног односа од ...2022. године и решење о отказу уговора о раду од ...2022. године и обавезао туженог да тужиоцу исплати на име накнаде штете због изгубљене зараде за период од 16.02.2022. године до 24.07.2022. године, као и на име накнаде штете због престанка радног односа без правног основа износе ближе наведене у изреци пресуде, налазећи да је споразум о престанку радног односа ништав будући да је изјаву о прихватању понуде (дате сагласности за споразумни престанак радног односа) повукао подношењем тужбе 19.04.2022. године пре него што је споразум потписан од стране туженог, као послодавца, будући да је потписане примерке послодавац доставио тек уз жалбу 13.12.2022. године, оценивши да се ради о двостраном правном послу који може настати тек када стране постигну сагласност о битним састојцима уговора, због чега је закључио да је основан захтев за накнаду штете у висини изгубљене зараде као и захтев за накнаду штете у висини две зараде, са припадајућим порезима и доприносима.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, полазећи од садржине одредби члана 175. и 177. Закона о раду оценио да је тужиоцу по споразуму са туженим, као послодавцем престао радни однос у свему у складу са наведеним одредбама закона, јер је споразум закључен у писаној форми и потписан од стране тужиоца и туженог, при чему није било мана воље у смислу члана 60. Закона о облигационих односа, тако да нема основа за поништај решења о отказу уговора о раду од ...2022. године. Како одлука о захтеву за накнаду штете у висини изгубљене зараде, уз уплату доприноса и накнаде штете због престанка радног односа без правног основа, зависе од одлуке о законитости решења о престанку радног односа, то је првостепена пресуда преиначена и у овом делу и тужбени захтев тужиоца одбијен као неоснован. Додатна аргументација другостепеног суда је да је, у конкретном случају, предлог и иницијатива за закључење споразумног престанка радног односа изнет од стране туженог као послодавца, односно законског заступника послодавца, а тужилац се сагласио са предлогом на тај начин што је потписао споразум о престанку радног односа, те да споразумни престанак радног односа не подразумева да је истовремено дошло до предлога обе стране за закључењем споразума, већ је могуће и да једна страна предложи, а друга се сагласи са оваквим предлогом. Са наведеног разлога то што тужилац није очекивао овакав предлог и што пре понуде за споразумни престанак радног односа није желео да му радни однос престане, не може се сматрати постојањем мане воље на страни тужиоца за закључење споразума, када се потписивањем споразума сложио са његовим закључењем.

По оцени Врховног суда основани су разлози ревизије којима се указује на погрешну примену материјалног права.

Наиме, један од разлога за престанак радног односа запосленог из члана 175. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05... 75/14) је и споразум између запосленог и послодавца, који сагласно члану 177. истог закона мора изражавати сагласност воље уговорних страна. Пре потписивања споразума, послодавац је дужан да запосленог писаним путем обавести о последицама до којих долази у остваривању права за случај незапослености. Споразум послодавца и запосленог мора бити резултат њихове подударне воље, која мора да буде изражена слободно, јасно, недвосмислено и без мана. Битан елемент споразума је датум закључења, пошто се према њему оцењује способност уговарања, као и датум престанка радног односа, с обзиром да се послодавац и запослени том приликом споразумевају о свим битним елементима за радно-правни статус запосленог.

С обзиром да се ради о двострано правном послу или уговору, за оцену његове пуноважности, морају се имати у виду и одредбе Закона о облигационим односима које се односе на настанак обавеза, односно закључење уговора. У смислу наведеног, уговор је закључен када су се уговорне стране сагласиле о битним састојцима уговора (члан 26); уговор је закључен оног часа кад понудилац прими изјаву понуђеног да прихвата понуду (члан 21. став 1); понуда је предлог за закључење уговора учињен одређеном лицу који садржи све битне састојке уговора тако да би се његовим прихватањем могао закључити уговор (члан 32. став 1); понудилац је везан понудом, а понуда се може опозвати само ако је понуђени примио опозив пре пријема понуде или истовремено са њом (члан 36); понуда уговора за чије закључење закон захтева посебну форму обавезује понудиоца само ако је учињено у тој форми, што важи и за прихватање понуде (члан 38); и понуда је прихваћена кад понудилац прими изјаву понуђеног да прихвата понуду (члан 39).

Полазећи од садржине наведених одредби закона, те да из чињеничног утврђења произилази да је тужиоцу ...2022. године, када је дошао на посао, у просторијама туженог од стране законске заступнице туженог саопштено да постоје недостаци у његовом раду, због којих је настала материјална штета за фирму, те да се између њих завршава сарадња и том приликом су му стављени на упознавање и потписивање споразум о престанку радног односа, обавештење уз споразум, као и решење о отказу уговора о раду од ...2022. године, којом приликом је споразум потписао само тужилац, након чега је тужилац напустио просторије туженог, а од стране туженог споразум је накнадно потписан, то Врховни суд налази да у конкретном случају није дошло до закључења уговора, односно споразума о престанку радног односа тужиоца, јер понуда за закључење те врсте уговора није потписана од стране туженог пре него што је тужилац дао изјаву да се саглашава са таквом понудом. Осим тога, тужилац је пре потписивања споразума од стране туженог, као послодавца, опозвао своју изјаву којом се сагласио да му радни однос престане по том основу, односно из тог разлога. С обзиром да споразум о престанку радног односа није закључен на начин и у поступку како је то прописано законом, исти не производи правно дејство, како је то правилно закључио и првостепени суд. Последица ништавости споразума о престанку радног односа је и та да је решење о отказу уговора о раду по основу наведеног споразума незаконито.

Како је у току поступка утврђено да је тужиоцу престао радни однос без правног основа, правилно је примењена одредба члана 191. став 1. Закона о раду, када је тужени обавезан да тужиоцу накнади штету у виду изгубљене зараде за период од 16.02.2022. године до 24.07.2022. године и да му за исту уплати припадајуће доприносе за обавезно социјално осигурање. Такође, како је споразум о престанку радног односа незаконит, то тужиоцу припада накнада штете уместо враћања на рад у висини две месечне зараде.

Како је преиначена другостепена пресуда и одбијена жалба туженог, то је потврђена и одлука о трошковима првостепеног поступка и одбијен захтев туженог да се обавезе тужилац да му накнади трошкове парничног поступка.

Имајући у виду наведено, Врховни суд је на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му на основу чланова 153, 154. и 163. став 2. ЗПП, припадају и опредељени трошкови овог поступка, који обухватају трошкове на име: састава ревизије 27.000,00 динара према тарифном броју 13. Тарифе о наградама и накнадама за рад адвоката („Службени гласник РС“ број 121/12...37/21), као и на име судских такси за: ревизију 26.088,00 динара и ревизијску одлуку 39.133,00 динара, одмерено према тарифном броју 1. и 2. таксене тарифе Закона о судским таксама.

На члана 165. став 2. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић